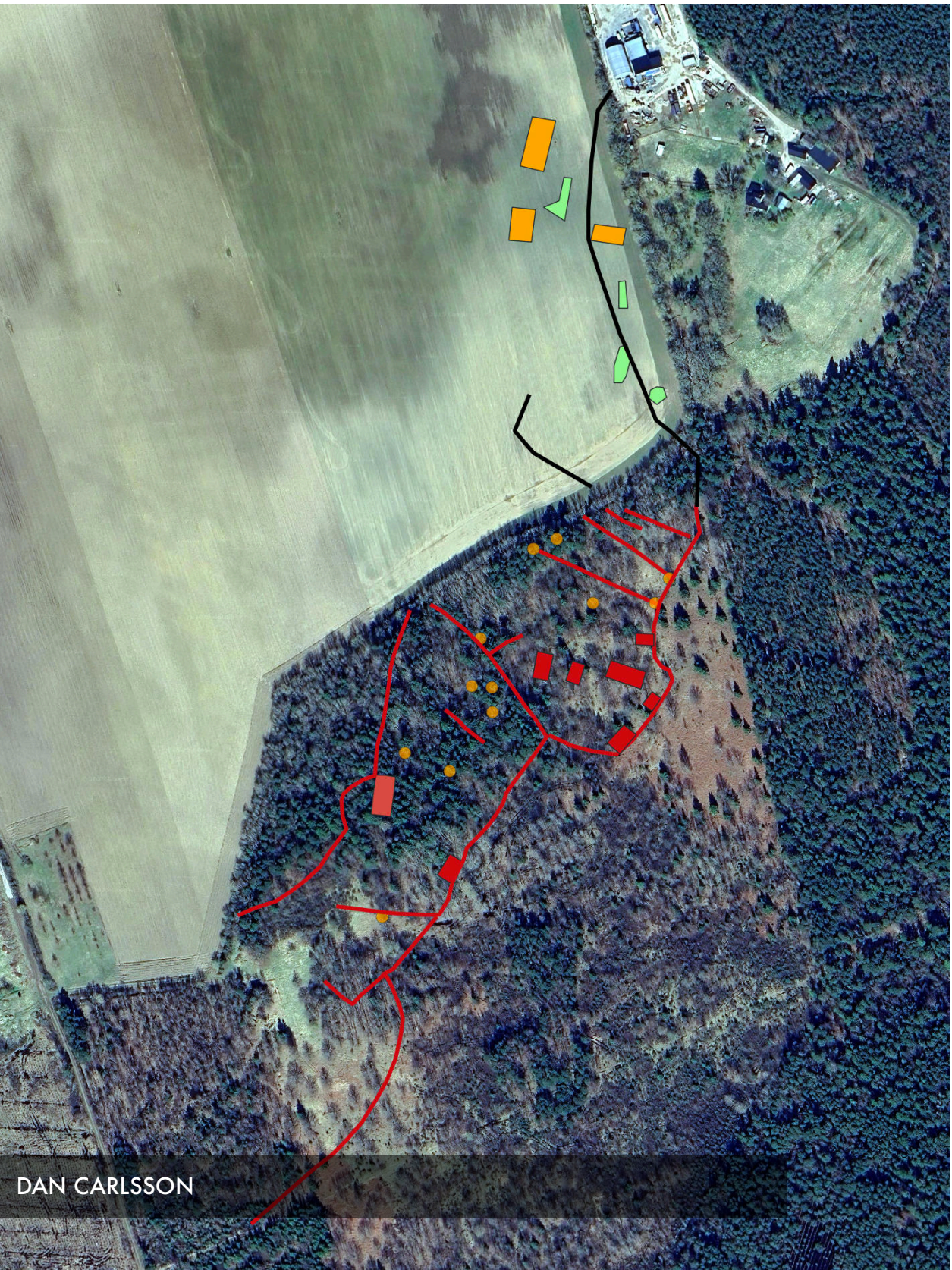
ARENDUS RAPPORT 2025:22
DNR: 2018-2025

REGISTRERING AV FORNLÄMNINGAR

GOTLANDS LÄN

DAN CARLSSON

ARENDUS

Administrativa uppgifter

Undersökare:	Arendus AB, Specksrum 6, 621 55 Visby. www.arendus.se, info@arendus.se
Länsstyrelsens diarienummer:	Dnr 2018-2025
Undersökarens projektnummer:	2025:25
Projektledare:	Dan Carlsson
Utförandetid fältinsats:	Maj-juli 2025
Fältpersonal:	Dan Carlsson, Alice Rosa Brusin, Christian Hoffman
Undersökt yta:	
Typ av undersökning:	Fältinventering
Koordinatsystem:	SWEREF
Mätutrustning:	Handhållen GPS
Rapportnummer Arendus:	2025:22

Län:	Gotland
Kommun:	Gotland
Socken:	Flera
Fastighet:	

Omslagsbild: *Området vid Halner gård i Bro efter fältinventering*
Allmänt kartmaterial: © Lantmäteriet

Version 1.0

Detta verk är licensierat under en Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell Licens. Licenstexten finns tillgänglig på http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv eller genom att skriva till Creative Commons, 543 Howard Street, 5th Floor, San Francisco, California, 94 105, USA.

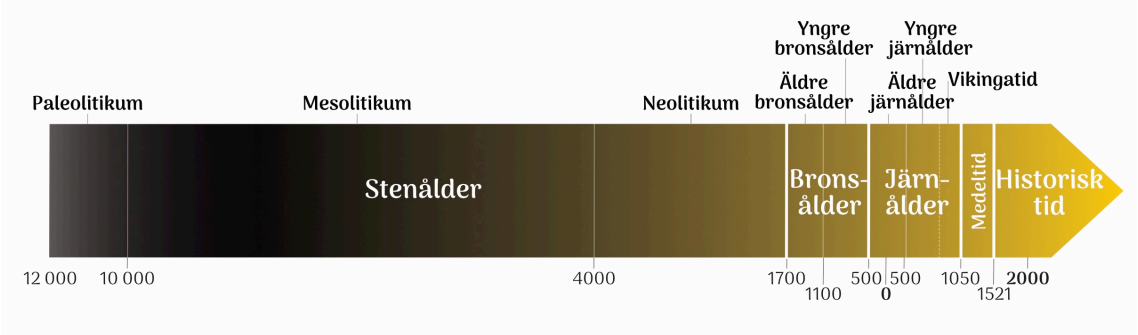
Innehåll

Administrativa uppgifter 2
Sammanfattning 5
Bakgrund och förutsättningar 6
Syfte, målsättning och metod 8
Genomförande och resultat 8
Utvärdering 16
Bilaga 1 Registrerade lämningar 17

Fårö
Slite
Visby
Roma
Klintehamn
Ljugarn
Hemse
Burgsvik

Sammanfattning

Uppdraget har handlat om att följa upp i fält och registrera ett antal tolkade fornlämningar synliga i laserkartan som inte är registrerade i Fornreg. Totalt handlar det om 38 objekt. Arbetet har genomförts under perioden maj-juli 2025 och har resulterat i 117 registreringar, varav 71 gäller nya fornlämningar, bestående av ett flertal husgrunder från den äldre järnåldern, stensträngar, fossila åkrar och även kolningsanläggningar av en typ som består av nedgrävningar av troligen liggmilor som i ringa grad noterats tidigare.

Bakgrund och förutsättningar

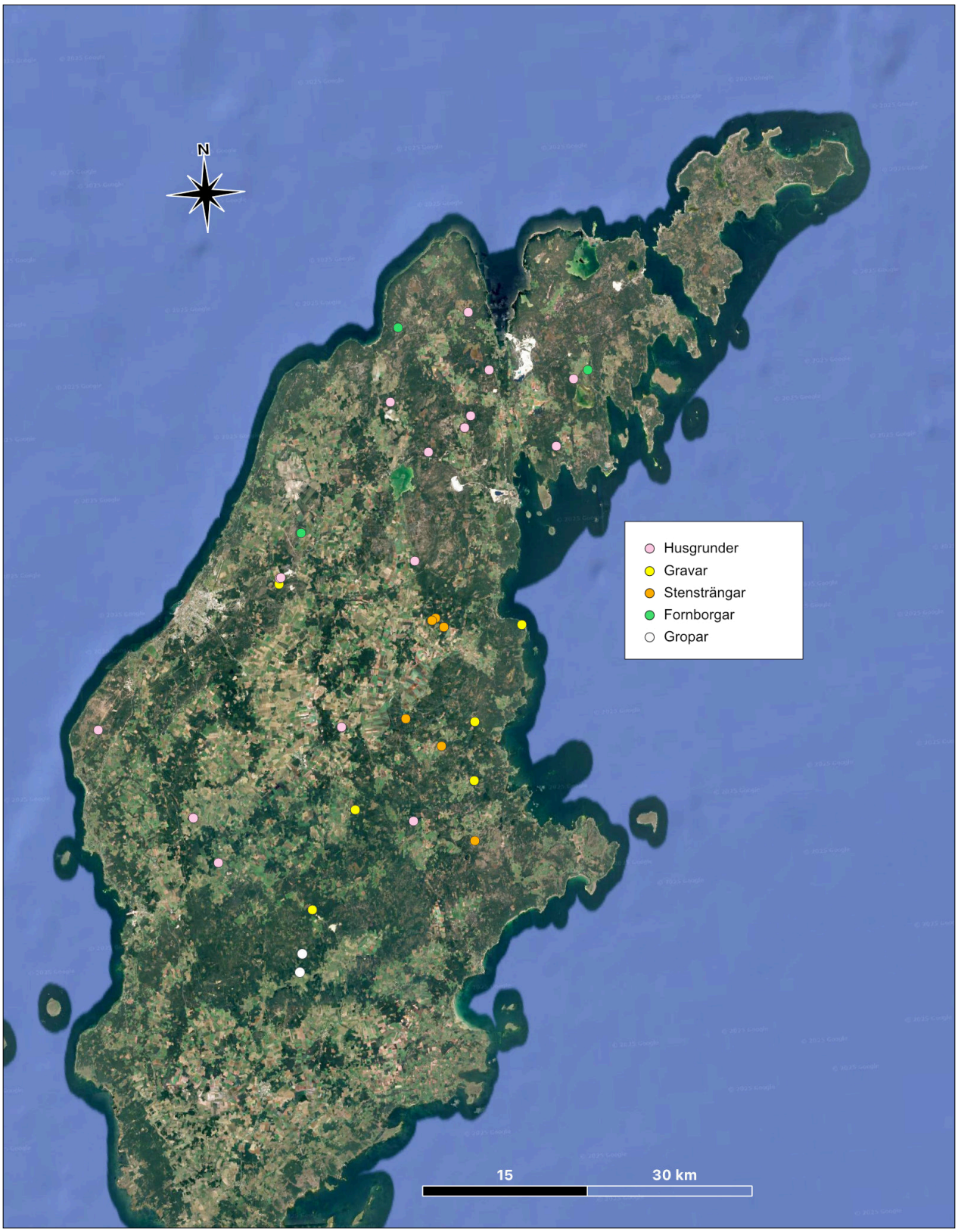
I arbetet med registrering av fossila åkrar på Gotland utifrån laserkartan genomförd under början av 2025 (Lst dnr 4419-2024) kunde noteras att åtskilliga fornlämningar är felutmärkta i fornsök. Den kategori lämningar som mer eller mindre genomgående avviker från rätt läge är linjeobjekt, framför allt stensträngar i skogsmark. I många fall ligger de upp till 100 meter fel. Även husgrunder kan i många fall ligga upp till 50 meter fel och gravfält är i många fall avgränsade på sådant sätt att gravar ligger utanför avgränsningen. Det är knappast förvånande med dessa avvikelser med tanke på de premisser som gällde vid revideringsinventeringen av Gotland på 1970-talet. Kartunderlaget utgjordes av svartvita flygfoton i skala 1:10.000 och där inmätning skedde manuellt utan hjälp av GPS. Det är av många skäl av stor betydelse att fornlämningar är rätt markerade i landskapsrummet, både i samband med omläggning av mark, exploatering och tomtavstyckningar samt vid avverkning av skog.

Det har således noterats ett stort antal lämningar med betydande avvikelser som behövt korrigeras. Det handlar framför allt om betydelsefulla, komplexa och yttäckande miljöer med stensträngar och husgrunder men också ett flertal gravfält. Totalt rör det sig om 21 gravfält, 3 områden med husgrunder och 12 områden med stensträngar. Sammanlagt handlar det om 36 lämningar vars geometri har behövt justeras i Fornreg.

Därtill har genomgången av laserkartorna också visat på ett stort antal lämningar som inte är registrerade vilka därför har behövt följas upp i fält. Inte minst handlar det om stensträngar, men också gravar, husgrunder från järnåldern och möjligen även ett par fornborgar. Huvuddelen av de kortare stensträngar som upptäckts har här inte tagits upp, det skulle innebära ett enormt arbete. I princip har enbart hägnader som knyter an till oregistrerade husgrunder tagits upp eller som bildar komplexa miljöer. Lämningar som bedömdes behöva uppföljning i fält utgjordes av 3 områden med möjliga cirkelrunda flatmarksborgar, ca 20 husgrunder (ett par osäkra), sex områden med stensträngar (som har bedömts svåra att registrera utan fältbesök) och sju områden med gravar/gravfält. Två udda områden med markanta runda gropar på en ås sågs också lämpligt att följa upp i fält.

Det gör totalt 38 områden med troliga oregistrerade betydelsefulla fornlämningar som bedömts kräva uppföljning i fält med inmätning och registrering i Fornreg. De flesta av dem utgörs av enskilda objekt medan några består av en mer komplex miljö som kräver lite mer tid i fält.

Länsstyrelsens beslut har slagit fast att arbetet skulle fokuseras på sannolika tidigare icke registrerade fornlämningar, framför allt i form av husgrunder från den äldre järnåldern och möjliga fornborgar eller vallanläggningar. Det har inneburit totalt 42 objekt/platser belägna inom mellersta och norra Gotland (figur 1 på följande sida).

Figur 1. De spår av oregistrerade och betydselfulla fornlämningar som följdes upp i fält inom mellersta och norra Gotland.

Syfte, målsättning och metod

Syftet med arbetet har varit att följa upp de spår (ibland mycket svaga och diffusa) av fornlämningar som har kunnat anas i laserkartan i samband med projektet om fossila åkrar och att registrera dessa i kulturmiljöregistret i den mån det visat sig handla om *fornlämningar* (skyddade enligt lag) eller *övrig kulturhistorisk lämning* (som ej är lagskyddade men som likväl kan vara av högt kulturhistoriskt värde).

Som en bakgrund kontrollerades många platser även upp genom begränsande kontroller av äldre kartor, där detta bedömdes nödvändigt för att klara ut deras funktion och tidsställning. Fältarbetet genomfördes till och från under perioden maj–juli 2025 (beroende bland annat på vädret). Påträffade lämningar mättes in med handhållen GPS. I och med att lämningarna var mer eller mindre synliga i laserkartan innebar inmätningen en hög grad av precision med en uppskattad felmarginal av 1-2 meter.

Ett flertal lämningar som gränsade till nyupptäckta fornlämningar kom också till del att följas upp, både genom en kontroll av lämningarna i fält, med viss revidering av beskrivningar och framför allt lägen i terrängen.

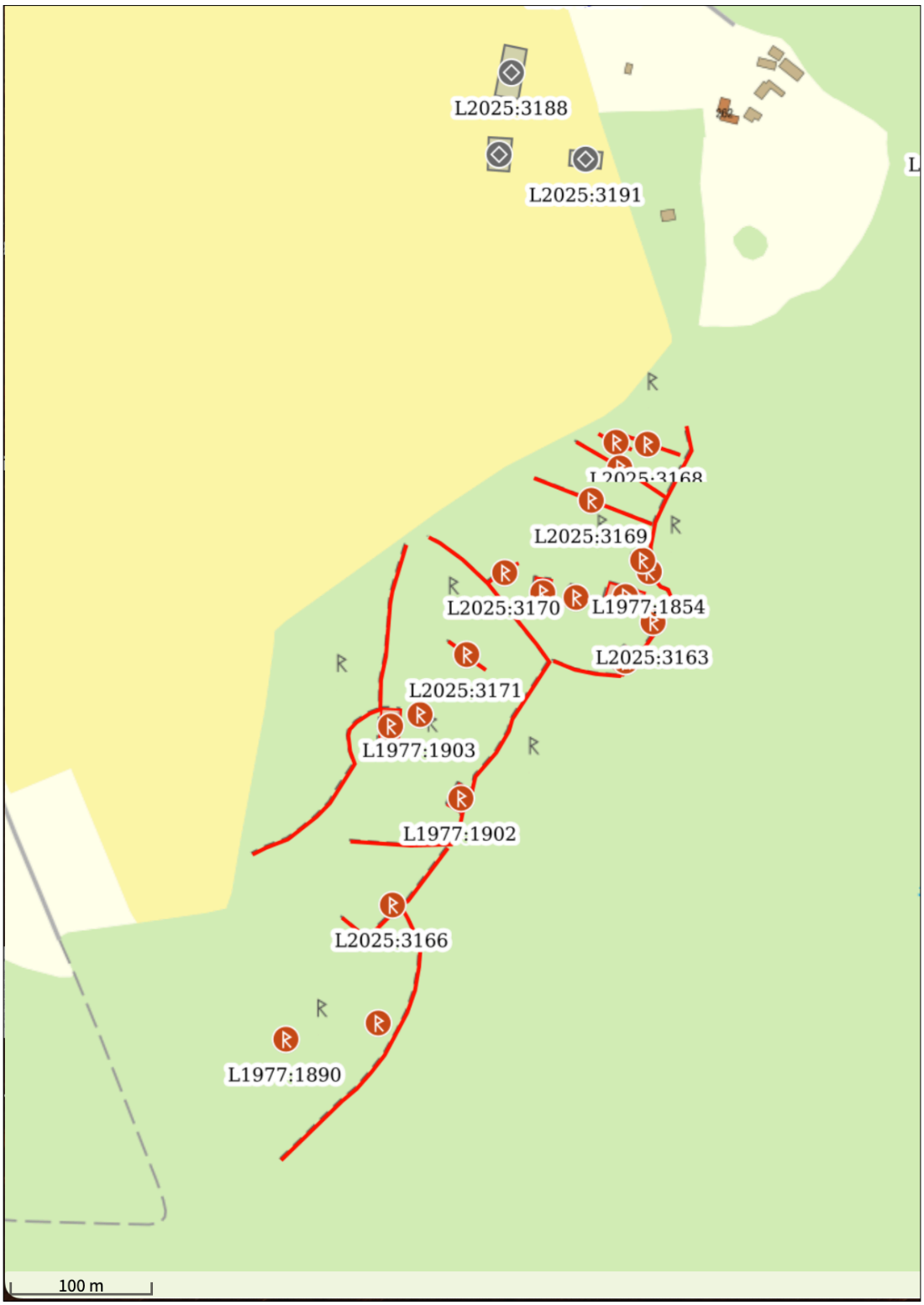
Genomförande och resultat

Uppföljningen i fält har genomförts under perioden maj-juli. 2025 av arkeologerna Alice Rosa Brusin och Christian Hoffman samt kulturgeograf Dan Carlsson. Ofta tillsammans för att kunna resonera om tolkningar av lämningar. Totalt har 117 lämningar registrerats. Av dessa utgör revideringar av tidigare registrerade fornlämningar 18 till antalet, framför allt i form av stensträngar. Därtill har 5 områden med fossila åkrar (registrerade under våren 2025) följts upp, justerats vad gäller avgränsning och har fått ändrad bedömning från *ingen bedömning* till *fornlämning* i och med att dessa väl framträder i landskapet och är av förhistorisk karaktär.

Med andra ord är 99 lämningar nyregistrerade. Av dessa är 71 *fornlämningar* och 24 *övrig kulturhistorisk lämningar* och därtill fyra som inte fått någon bedömning i och med att det handlar om bortodlade lämningar (husgrunder från järnåldern) och i ett fall en registrerad kolningsgrop som inte besökts i fält utan enbart registrerats utifrån spåren i laserkartan (L2025:4301). Som fornlämning har bedömts 71 lämningar, d v s merparten av de nyregistrerade lämningarna.

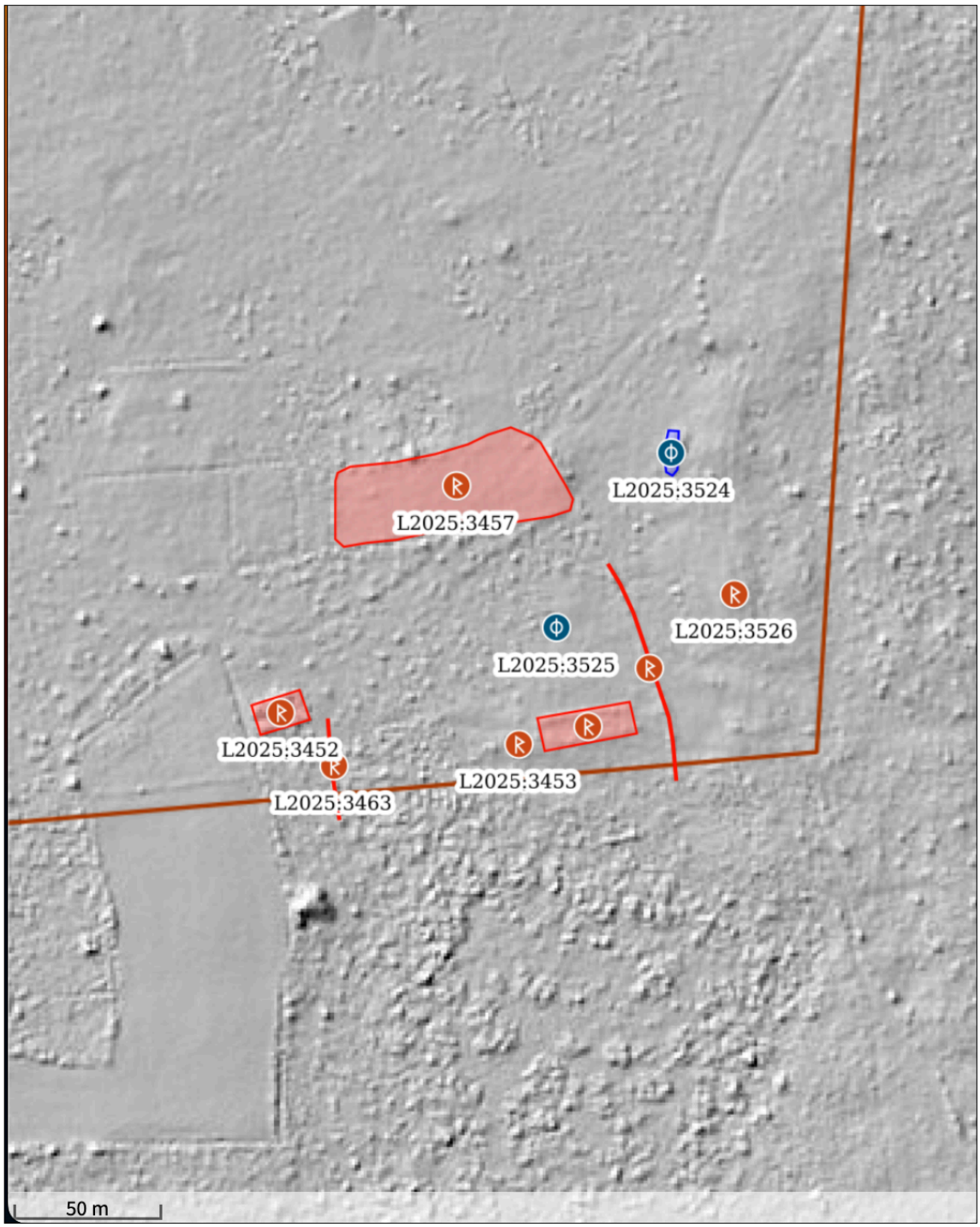
Det är med andra ord ett betydande tillskott av nya lämningar och det rör sig framför allt om många spår av fossil åker, stensträngar etc i anslutning till nyregistrerade husgrunder. Husgrunderna i sig framträder som regel mycket tydligt i laserkartan medan stensträngar och åkervallar är mindre framträdande och i flera fall lättare att se i fält, framför allt i skogsmark, än via laserkartan.

Ett belysande exempel på detta är en komplex fornlämningsmiljö vid gården Halner i Bro socken. Före uppföljningen i fält var t ex tre husgrunder kända och registrerade. Fältarbetet visade på fyra nya husgrunder i området. Därtill ytterligare tre husgrunder i åkermarken norr om (idag bortodlade) vilka tydligt framträder i laga skifteskartan över området (figur 2 på följande sida).

Figur 2. Fornlämningsmiljön söder om Halner gård, Bro socken. Totalt finns här 7 husgrunder i ett äldre änge (idag mer av ordinär skogskaraktär). Därtill har det funnits ytterligare två husgrunder i åkermarken i norr, bortodlade efter laga skiftets genomförande i slutet av 1800-talet. Nyregistreringar har nummer på L2025.

Ett annat exempel på detta kan tas från Hangvar socken. Några kända fornlämningar var inte tidigare registrerade inom området men laserkartan visade på spår av två typiska husgrunder från den äldre järnåldern, varav en mycket lång byggnad. Vid fältinventeringen påträffades utöver husgrunderna tydliga spår av fossil åker, ett antal gravar och ytterligare stensträngar, allt tillsammans en tydlig bild av en välbevarad gårdsmiljö från den äldre järnåldern (figur 3).

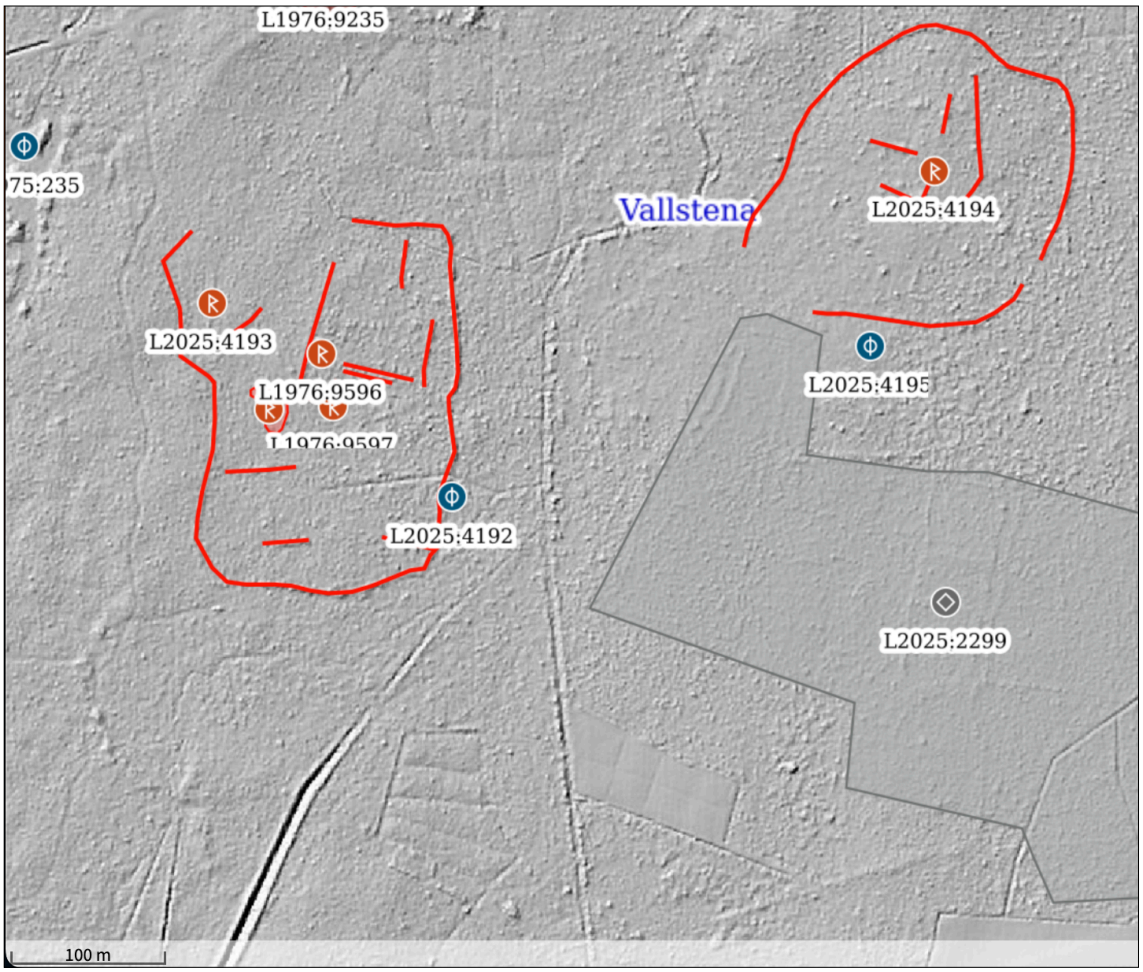

Figur 3. Välbevarad äldre järnåldersmiljö norr om Skälstäde i Hangvar socken bestående av två husgrunder, hägnader, ett par gravar och fossil åker. Laserkartan indikerar att det finns ytterligare spår längre mot norr. Dessa har dock inte följts upp i fält.

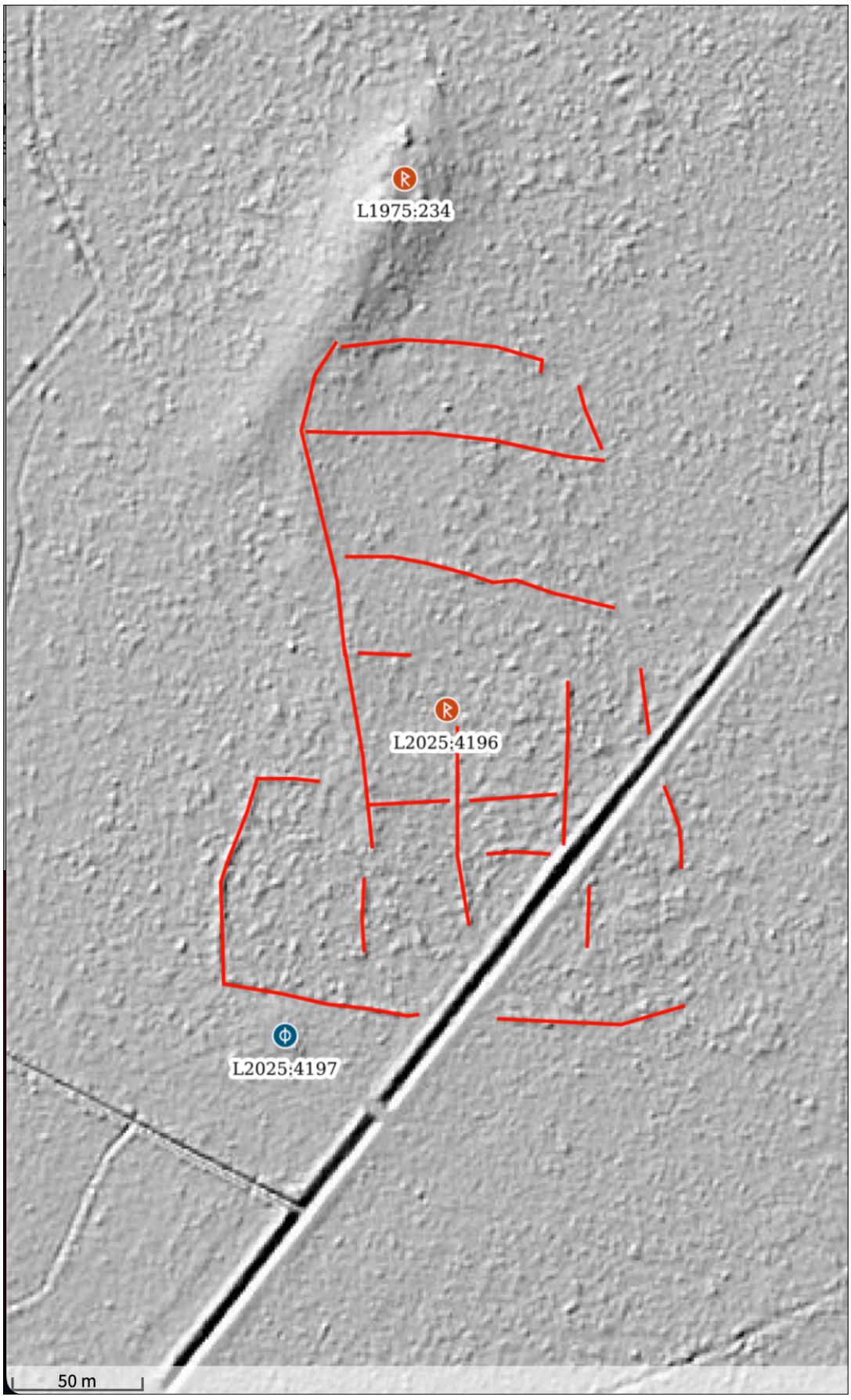
Det kan noteras att de flesta av de nyregistrerade husgrunderna från den äldre järnåldern återfinns i ren skogsmark, ofta långt från bebyggda trakter. Det är också symptomatiskt att flertalet av de nya registreringarna är belägna i skogsmark och ett tydligt belägg för att inventeringarna på 1970-talet genomfördes mindre intensivt inom skogsmarkerna. Det gäller särskilt stora sammanhängande skogsområden som Lojsta hajd, skogarna i östra Vallstena och skogsområdena inom Hejde, Lojsta och Etelhem socknar.

Ett område som hyser mycket omfattande äldre spår, med betoning på bronsålder och äldsta järnålder, är skogsområdena i östra delen av Vallstena socken. Här har i föreliggande arbete följts upp tre intressanta miljöer av en karaktär bestående av stenvallar vilka avgränsar röjda ytor (odlingsytor). Stenvallarna är som regel upp till 3 meter breda, mer i form av oregelbundna samlingar av sten än tydliga och väl byggda vallar, en karaktäristisk form för bronsålderns röjda odlingsytor. Figuren nedan visar på två sådana områden som registrerats i fält.

Därtill kan noteras det stora antalet spår av fossil åker som finns inom skogsområdet i östra delen av Vallstena socken, bland annat intill de nu registrerade två fornlämningsmiljöerna.

Figur 4. Två av de välavgränsade hägnadsmiljöerna i skogsområdet i östra Vallstena socken. Inom det västra området finns sedan tidigare registrerat ett mindre gravfält.

Figur 5. Ett välavgränsat hägnadsområde i östra Vallstena, ca 4 ha till ytan.

Ytterligare ett område med välavgränsade stenvallar har kartlagts i Vallstena, beläget en dryg kilometer sydöst om ovan nämnda miljöer (figur 5 på föregående sida). Även här rör det sig om oregelbundna stenvallar som omger röjda ytor (odlingsytor). Man kan notera att alla tre områdena är ganska lika till ytan, varierande mellan 3-4 hektar.

En kategori lämningar som särskilt bör noteras är markanta, djupa kolbottnar av en typ som sällan noterats. De är som regel 4-6 meter stora och upp till en meter djupa omgivna av en vall av 1-2 meters bredd. De framträder i marken även genom att vegetationen utgörs av kraftig och saftig gräsväxt. Två sådana områden kom att följas upp. I det ena fallet rörde det sig om redan registrerade objekt men som var felutmärkta i Fornsök. De var registrerade ca 50 meter från dess verkliga plats, väl synlig i laserkartan. Det andra området utgörs av en nyregistrering i Hejde socken. De framträder i laserkartan som tydliga gropar med en svag vall runt om och de är genomgående belägna på krön av grusåsar.

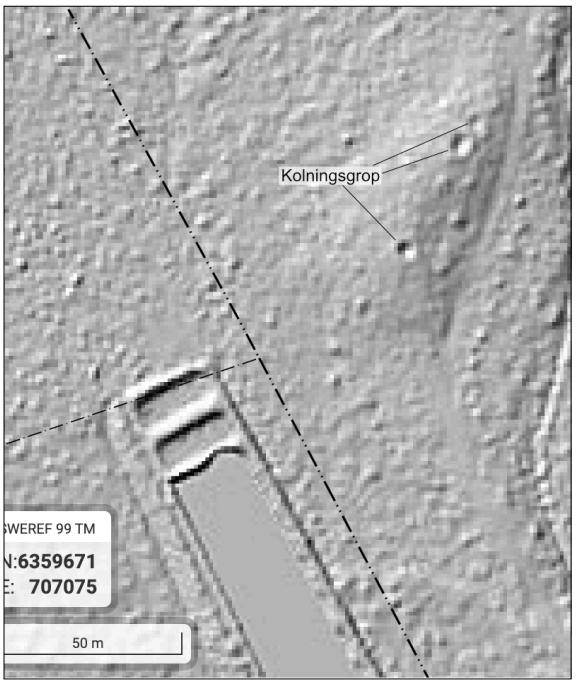

Figur 6. Kolningsanläggningen i Hejde, nu registrerad som L2025:4300. Notera den kraftiga gräsvegetationen som sannolikt hänger samman med rik förekomst av kol (kol suger åt sig och håller vatten

Lämningarna har något oklar såväl funktion som tidsställning. De utgör inte en traditionell rest från en resmila utan har mer karaktären av en liggmila nedgrävd i marken. En sådan kom att undersökas i Vallstena för ett par år sedan och kunde dateras till övergångstid vikingatid-medeltid (L2022:46, se även rapport Arendus 2022:1) och mycket talar för att de ovan nämnda objekten är av samma karaktär. De liknar till viss del fångstgropar och följer man upp och söker på begreppet Fångstgrop på Gotland finns 8 lämningar upptagna som detta. Läser man beskrivningarna påminner de i hög grad om hur de här noterade lämningarna är beskrivna. Det handlar om en grop,

ibland omnämnd som rektangulär (jmf Vallstena) omgiven av en låg vall, 1-2 meter bred. En kontroll av deras form, så som de framträder i laserkartan, visar på stora likheter med här noterade kolningslämningar. De i Fornsök upptagna fångstgroparna på Gotland torde med andra ord vara rester av kolningsanläggningar (det kan för övrigt noteras att L1977:9808 är benämnd som fångstgrop för varg. Oss veterligen har varg aldrig funnits på Gotland).

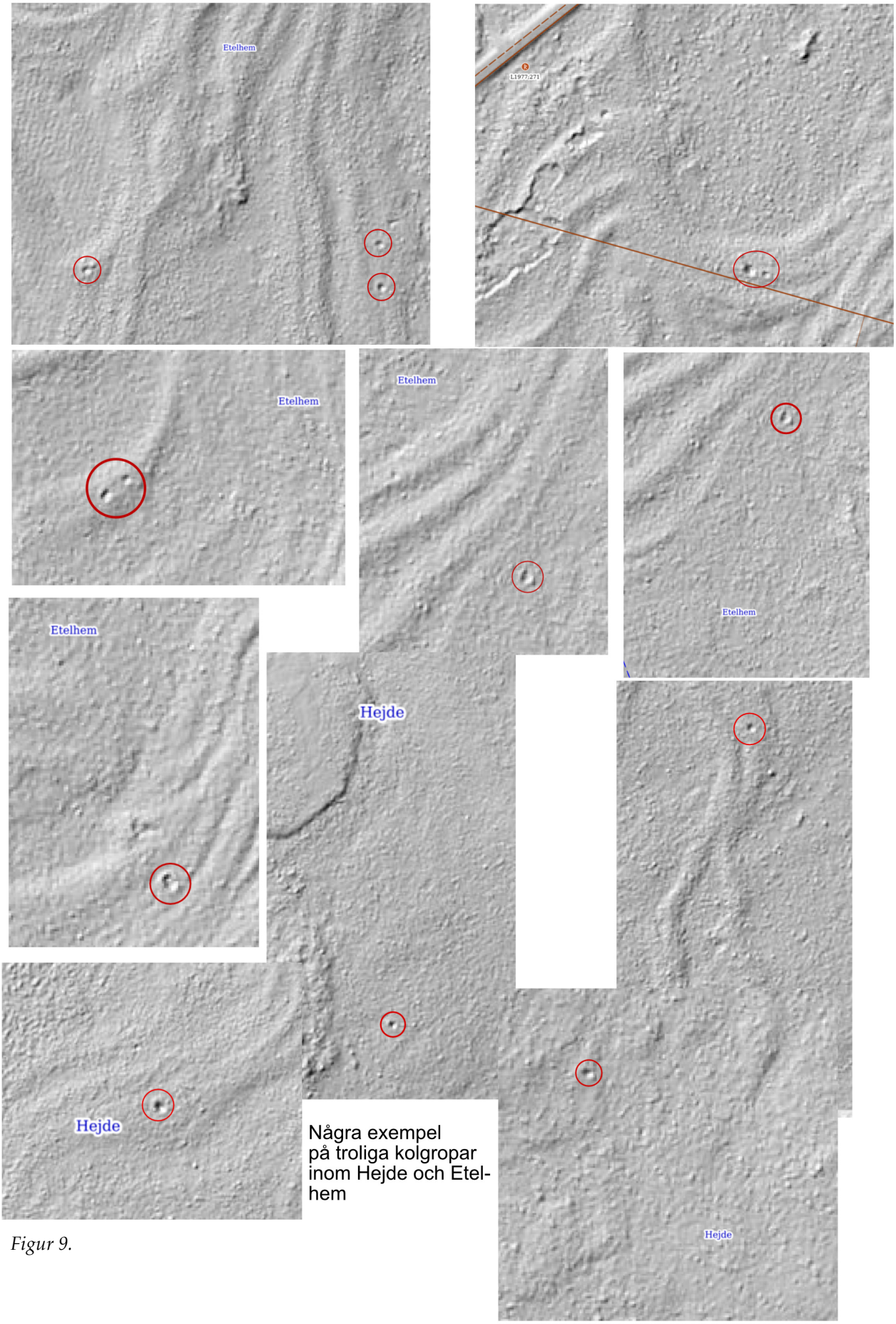
Det finns skäl att uppmärksamma denna typ av kolningsanläggningar då säkerligen många är missade i tron att det rör sig om grusgropar eller militära skyttevärn. Vid en fältinventering 2017 över Altajme i Buttle socken noterades tre sådana anläggningar (Arendus rapport

Figur 7. Kolningsgropar syns tydligt i laserkartan. Notera läget på en höjdrygg (grusbacke).

Fångstgrop Gotland län, Gotland kommun, Gotland lands…	L1977:5199 Ardre 143:1	Fornlämning *fångstgrop*
Fornlämningsliknande lämning Gotland län, Gotland kommun, Gotland lands…	L1977:1776 Bro 83:2	Övrig kulturhistorisk lämning *fångstgrop*
Fornlämningsliknande lämning Gotland län, Gotland kommun, Gotland lands…	L1977:9054 Garde 131:1	Möjlig fornlämning *fångstgrop*
Fångstgrop Gotland län, Gotland kommun, Gotland lands…	L1977:9438 Hablingbo 14:1	Fornlämning *fångstgrop*
Fångstgrop Gotland län, Gotland kommun, Gotland lands…	L1977:9808 Halla 7:1	Ingen antikvarisk bedömning *fångstgrop*
Fornlämningsliknande lämning Gotland län, Gotland kommun, Gotland lands…	L1977:8282 Hejdeby 26:1	Övrig kulturhistorisk lämning *fångstgrop*
Kolningsanläggning Gotland län, Gotland kommun, Gotland lands…	L1976:3236 Lojsta 93:1	Fornlämning *fångstgrop*
Fångstgrop Gotland län, Gotland kommun, Gotland lands…	L1976:6184 Sanda 131:1	Fornlämning *fångstgrop*

Figur 8. Registrerade fångstgropar på Gotland

Etelhem
Etelhem
Etelhem
Etelhem
Etelhem
Hejde
Hejde
Hejde
Några exempel
på troliga kolgropar
inom Hejde och Etel-
hem

Figur 9.

2018:22). Dessa kom dock aldrig att registreras i Fornreg, troligen då det var i samband med att systemet för registrering i fornminnesregistret lades om. Som ett exempel på vad som finns oregistrerat i skogsmarkerna har en översiktlig kontroll av laserkartan över skogsområdena i delar av Etelhem och Hejde gjorts vilket visar på ett stort antal lämningar (figur 9 på föregående sida). Det är en tydlig tendens att de ligger på grusåsar. Ingen av dessa lämningar är således registrerade i fornminnesregistret vilket indikerar omfattningen av en oregistrerad lämningstyp.

Utvärdering

Resultatet av genomförandet av fältinventeringen av i laserkartan noterade möjliga fornlämningar har tydligt visat på att kartan i mycket hög grad är ett utmärkt underlag för att upptäcka tidigare ej registrerade lämningar. Det är därtill en utmärkt utgångspunkt för att justera stensträngars sträckning i landskapet, något som kan göras direkt via laserkartan utan fältbesök i och med att stensträngarna är sedan tidigare kända och registrerade. Med andra ord framträder väl synliga monument med skärpa i laserkartan, såsom husgrunder, rösen, kraftiga stensträngar och åkersystem med distinkta vallar. Laserkartan ger därtill en mycket högre rumslig precision än en handhållen GPS och framför allt i relation till manuell utmärkning.

Laserkartan har dock sina brister när det gäller mer slutna skogsmarker med ett varierat bestånd av träd. Inte heller framträder låga, flacka och diffusa lämningar fullt ut, vilka många gånger bättre kan följas i fält. Laserkartan ger förstås inte heller en tolkning av typ och funktion eller tidsställning för en lämning varför en uppföljning i fält i de flesta fall är nödvändig.

De 38 miljöer som skulle följas upp i fält har således resulterat i totalt 117 nya registreringar av lämningar och en hel del justeringar av tidigare registrerade sådana, framför allt stensträngar som många gånger ligger fel i kartan i relation till den verkliga sträckningen. Tidsomfånget vad gäller fältbesök, dokumentation och registrering i Fornreg för enstaka lämningar, exempelvis ett röse, håller sig väl inom de 3 timmar som avsatts för varje miljö.

Däremot har omfattningen av tid varit betydligt högre avseende komplexa miljöer, exempelvis ovan redovisade miljö i Bro. Detta är direkt kopplat till ambitionsnivån vad gäller att följa upp spåren i landskapet. Målet med föreliggande arbete har varit att följa upp även intilliggande lämningar inom ett rimligt avstånd. I några fall har vi utgående från laserkartan bedömt att det finns ytterligare lämningar men att dessa ligger väl långt från den primära platsen, exempelvis som i fallet Skälstäde i Hangvar socken.

Bilaga 1 Registrerade lämningar

Registrerade nya och reviderade tidigare fornlämningar. *Projekt Nya fornlämningar*			
Fornl.nr	**Typ**	**Beskrivning**	**Bedömning**
L1975:1632	Stensättning	Stensättning, rund, 6 m i diameter och 0,6 m hög. Delvis övermossad med i ytan talrika 0,1-0,6 m stora gråstenar. Mittgrop, 1 m i diameter och 0,2 m djup. Beväxt med ett flertal lövträd.	Fornlämning
L1975:1654	Hägnadssystem	Stensträngssystem, ca 800 m långr. Strängarna är 0,5-1 m breda och 0,2- 0,3 m höga, bestående av 0,2-0,5 m stora, i regel enskiktade stenar. Har i söder ursprungligen hängt samman ned stensträng nr 125 och 145 i Hejde sn.	Fornlämning
L1975:1701	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 21x11 meter (NV-SO) bestående av 1-1,5 meter breda vallar av sten och jord, ca 0,4 meter höga. Golvnivån något lägre än omgivande mark. Ingång i NV. Något diffus, troligen till del påverkad av stenbrott och skogsplantering.	Fornlämning
L1975:7078	Område med fossil åkermark	Område med fossil åkermark, 240 x 140 m stort (SV-NÖ) bestående av 5 eller fler långsmala och något oregelbundna åkerytor och åtminstone 3 röjningsrösen. Åkerytorna är ca 40-70 m långa och ca 20-30 m breda. De avgränsas av terrasskanter, intill 0,5 m höga, vallar, 1-3 m breda och 0,1-0,2 m höga samt åkerhak intill 2 m brett och 0,2 m högt. De långa åkervallarna innehåller en del sten, närmast som en enkel stensträng. Röjningsrösena är 2-4 m i diameter och 0,2-0,6 m höga av 0,1-0,4 m stora stenar.	Fornlämning
L1976:8672	Färdväg	1) Stensträng, 150 m l (N 14cg N-S 1cg Ö) 1 m br och 0,2-0,3 m h , enskiktad av i allm 0,3-0,4 m st stenar. 13 m Ö om nr 1 är 2) V ägbank, 160 m l (N-S) 3 m br och 0,2 m h. Kanterna är stensatta a v i allm 0,3-0,5 m st stenar. Vägbankens S del (på fotokonceptkar tan streckmarkerad) ca 180 m l (N-S) kan endast ställvis skönjas i den odlade beteshagen. 53 m Ö om nr 2 är 3) Stensträng, 90 m l (N-S) intill 1 m br, flerstädes enkel och enskiktad av 0,3-1 m st stenar.	Fornlämning
L1976:8673	Hägnad	Stensträng, 95 m lång (N-S) intill 1 m bred, flerstädes enkel och enskiktad av 0,3-1 m stora stenar.	Fornlämning
L1976:9596	Hägnad	Stensträng, 130 m lång (huvudriktning N-S) efter ca 100 m i N-S riktning vinklar stensträngen av mot Ö efter ca 20 m vinklar den åter av i N-S riktning ca 10 m. Stensträngen är 1-2,5 m bred och 0,2-0 ,4 m hög, flerstädes enskiktad av 0,3-1 m stora stenar. Ett större block 2 m långt och 0,8 m högt ingår i stensträngen.	Fornlämning
L1976:9597	Hägnadssystem	Stensträngssystem, 970 m långt (N-S/Ö-V). En yttre stensträng omger hela området. Den är ställvis mycket kraftig, 2-3 meter bred och upp till 0,7 meter hög, särskilt tydlig längs den östra sidan. Inom området finns 8 kortare stensträngar, som regel ca 1 meter breda och upp till 0,3-0,4 meter höga. Centralt i området finns två kortare strängar ca 30-40 meter långa som löper parallellt i öst-västlig riktning vilka möjligen utgör en väg eller en fägata. Stensträngarna är genomgående kraftigt övertorvade med som regel enbart enstaka synliga stenar, 0,3-0,6 meter stora.	Fornlämning
L1977:1852	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 25x14 m (VNV-ÖSÖ). Vallarna är 3-4 m breda och 0,4- 0,7 m höga. I ytan är på krönet ställvis sten. Bottenplanet beläget något över omgivande mark, är 7 m brett. En del träd, högt gräs och ormbunkar. Knyter an till stensträng i öster.	Fornlämning
L1977:1853	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 11x9 m (NNÖ-SSV) Vallarna är 2-3 m breda och 0,4 m höga. Övertorvade med 0,2-0,5 m stora stenar. Bottenplanet 0,2 m över omgivande mark och är 4 m brett. Beväxt med ett antal mindre träd.	Fornlämning
L1977:1854	Hägnad	Stensträng c a 250 m lång (NV-SÖ, N-S och NÖ-SV) bestående av i regel en enkel rad enskiktade stenar 0,3-0,6 m stora. Till större delen övertorvad. Bredare i N delen, upp till 1,5 meter bred. Anknyter i SV till stensträngssystem L1977:1903. Området till del beväxt med sly.	Fornlämning
L1977:1887	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 30x15 m (N-S). Mjukt rundade hörn i N och raka lång sidor. Vallarna är 3-4 m breda och 0,3-1 m höga, övertorvade med i ytan ett flertal, ställvis talrika gråstenar, vanligen 0,2-0,4 m stora. Enstaka gråstensblock ingår, 0,6-1 m stora. Bottenplanet, beläget i nivå med omgivande mark är 7 m brett. S gaveln borttagen, den N skadad. 4 m av Ö vallen i S borttagen. Röjningssten påförd Ö vallen.	Fornlämning
L1977:1902	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 20x11 m (NO-SV) Mjukt rundade hörn och raka långsidor . Vallarna är 2,5-3,5 m breda och 0,3-0,5 m höga, övertorvade med i ytan enstaka till talrika gråstenar 0,2-0,4 m stora. Bottenplanet beläget i nivå med omgivande mark, är 5 m brett. Ingång i NV. Röjningssten påförd i S hörnet. Beväxt med barr och lövträd.	Fornlämning
L1977:2676	Kolningsanläggning	Kolningsgrop, ca 5 meter i diameter och 0,80 meter djup. Vall kring kanten 1,5 m bred och 0,2 m hög. I SV en grop 0,4 m stor och djup 0,4. Provstick gav kallmorän och småsten. 3 barrträd, lövtelningar.	Fornlämning
L1977:2677	Kolningsanläggning	Kolningsgrop oval, 6x5 m (NNÖ -SSV) och 1 m djup. Vall kring kanten intill 2 m bred och 0,3 m hög. I söder en grop 0,75 m stor och 0,4 m djup. Provstick med kalkmorän och småsten. Helt övertorvad och beväxt med kraftigt gräs. 2 barrträd, lövbuskar.	Fornlämning

Registrerade nya och reviderade tidigare fornlämningar. *Projekt Nya fornlämningar*			
Fornl.nr	**Typ**	**Beskrivning**	**Bedömning**
L1977:2678	Kolningsanläggning	Kolningsgrop, 3,5 meter i diameter och 0,6 meter djup. Vall kring kanten 1 m bred och 0,2 m hög. Provstick i botten gav mörkfärgad jord möjligen sot. Lövbuskar. 5 m NNÖ därom är en 2 m stor grop. Ca 10 m SSÖ om är en ca 2 m stor grop med försänkning i botten av samma typ som L1977:2676. Troligen lämningar som hör ihop med kolningsgroparna på åsen.	Fornlämning
L1977:9250	Gravfält	Gravfält, ca 82x70 m (N-S), bestående av ca 16 fornlämningar. Dessa utgöres av 5 rösen och 11 runda stensättningar. Rösena, belägna i N och mellersta delarna, är 5-14 m i diameter (tre är 12-14 m) och 0, 15-1,5 m höga (tre är minst 1,3 m höga). Gråstenarna är 0,2-0,5 m stora. Ett har möjligen kantstenar av block. Fyra har mittgropar, 2-6 m stora och 0,5-1,25 m djupa. De runda stensättningarna är 3,5-6 m diam och 0,2-0,5 m h. Övertorvade med enstaka tätt talrika gråstenar, 0, 2-0,4 m stora i ytan. Fem har mittgrop, 1-2 m diameter och 0,3 m djupa. Rösena och ett par stensättningar tydligt omplockade. Stensättningarna är till del kraftigt övertorvade. En grav, ca 7 meter i diameter belägen i kanten av vägen på dess västra sida, förefaller utgrävt. Endast kantkedjan bevarad. Sten från graven troligen på östra sidan av vägen.	Fornlämning
L19771903	Hägnadssystem	Stensträngssystem, ca 590 m långt (NNÖ-SSV) 0,5-2 m breda strängar och 0,2-0,4 m höga, bestående i regel av 0,2-0,5 m stora gråstenar. Ställvis otydlig pga vegetation. Röjningssten pålagd på ett par ställen.	Fornlämning
L2025:1396	Område med fossil åkermark	Område med fossila åkrar, ca 240 x 150 m i storlek (N-S), bestående av åtminstone 7 åkerytor med närmast kvadratisk form. Åkerytorna är begränsade av åkervallar, 30-60 m i längd.	Fornlämning
L2025:1481	Område med fossil åkermark	Område med fossil åkermark, ca 330 x 60-210m i storlek (N-S), bestående av ca 12 åkerytor med fyrkantig-oregelbunden form. Åkerytorna är begränsade av åkervallar, 40-90 m i längd vilka i flera fall utgörs av stensträngar eller stenvallar. Enstaka röjningsrösen kan noteras, 2-3 meter stora och upp till 0,3 meter höga.	Fornlämning
L2025:1481	Område med fossil åkermark	Område med fossil åkermark, ca 330 x 60-210m i storlek (N-S), bestående av ca 12 åkerytor med fyrkantig-oregelbunden form. Åkerytorna är begränsade av åkervallar, 40-90 m i längd vilka i flera fall utgörs av stensträngar eller stenvallar. Enstaka röjningsrösen kan noteras, 2-3 meter stora och upp till 0,3 meter höga.	Fornlämning
L2025:2300	Område med fossil åkermark	Område med fossil åkermark, 300 x 130 m i storlek (ÖNO-VSV), bestående av åtminstone 10 åkerytor med fyrkantig-otydlig form. Åkerytorna är begränsade av åkervallar, 30-70 m i längd och 0,2-0,3 meter höga. Några av dem bildar mer terrasser än vallar och flera av dem hyser spridda stenar. I området finns minst 5 röjningsrösen, 1-3 meter stora, 0.2-0,4 meter höga, flacka och till stor del övertorvade med enstaka stenar synliga i ytan, 0,2-0,3 meter stora.	Fornlämning
L2025:2478	Brunn/kallkälla	Brya, ca 6 meter i diameter och upp till 0,6 meter djup. Ej vattenhållande	Övr. K-lämning
L2025:2479	Brunn/kallkälla	Brya, ca 6 meter i diameter och 0,5 meter djup.	Övr. K-lämning
L2025:2481	Brunn/kallkälla	Brya, ca 12 meter stor och upp till 0,8 meter djup. Vattenhållande.	Övr. K-lämning
L2025:2484	Röjningsröse	Röjningsröse, 2 meter i diameter och upp till 0,5 meter högt. Fyllning av 0,2-0,4 meter stora gråstenar.	Övr. K-lämning
L2025:2485	Hägnad	Stensträng, ca 46 meter lång (NV-SO), 0,5 meter bred och 0,1-0,2 meter hög bestående av en enkelrad av 0,2-0,4 meter stora gråstenar, i hög grad övertorvade och endast svagt synliga i markytan	Fornlämning
L2025:2490	Hägnad	Stensträng, ca 320 meter lång (NO-SV) varierande i bredd mellan 1 och 2,5 meter, bredast längst i söder och längst i norr där den är överlagrad/påförd röjningssten från intilliggande åkermark. Höjden varierar mellan 0,3-0,4 meter. Den består av 0,2-0,6 meter stora stenar.	Fornlämning
L2025:2491	Brunn/kallkälla	Brya, ca 10 meter i diameter och 0,7 meter djup, vattenhållande. Längs kanten finns på flera ställen antydningar till stenskoningar i form av 0,3-0,5 meter stora gråstenar. På västra sidan av bryan är en stensamling, ca 3 meter i diameter med diffus packning av 0,2-0,3 meter stora stenar, till del övertorvade.	Övr. K-lämning
L2025:2492	Brunn/kallkälla	Brya, närmast rund, ca 6 meter i diameter och 0,5 meter djup. Ej vattenhållande.	Övr. K-lämning
L2025:2539	Hägnad	Stensträng, ca 20 meter lång (NO-SV), 0,6 meter bred och upp till 0,4 meter hög, bestående av en närmast enkelradig linje av 0,2-0,3 meter stora gråstenar. I södra änden bildar den mer ett flackt röjningsröse.	Fornlämning
L2025:2541	Hägnad	Stenvall, ca 30 meter lång (OSO-VNV), upp till 3 meter bred och 0,2-0,4 meter hög med fyllning av 0,2-0,5 meter stora gråstenar.	Övr. K-lämning

Registrerade nya och reviderade tidigare fornlämningar. *Projekt Nya fornlämningar*			
Fornl.nr	**Typ**	**Beskrivning**	**Bedömning**
L2025:2542	Brunn/kallkälla	Brya, ca 10 x 5 meter stor (Ö-V). Omgiven av en del sly. Vattenhållande.	Övr. K-lämning
L2025:2614	Färdväg	Vägbank, ca 110 meter lång (VNV-OSO), 3 meter bred och upp till o0,2 meter hög bestående av stenlagd vägbana med i kanterna tydliga rader av 0,2-0,4 meter stora gråstenar. Ställvis mycket tydlig medan mer övertorvad på andra ställen.	Fornlämning
L2025:2615	Hägnad	Stensträng, ca 25 meter lång (NO-SV), 0,4-0,6 meter bred och upp till 0,2 meter hög, bestående av en enkel rad av 0,3-0,5 meter stora gråstenar, till del övertorvad.	Fornlämning
L2025:2616	Brunn/kallkälla	Brya, ca 10x5 meter stor (Ö-V). Fylld med bråte och till del överväxt.	Övr. K-lämning
L2025:2617	Hägnad	Fyra hägnadsvallar, bestående av vallar av varierande längd mellan 80-250 meter långa (NV-SO), ca 1-2 meter breda och upp till 0,2 meter höga beväxta med stora och gamla ekar. Här och där längs hägnaderna finns det mer eller mindre synliga gråstenar, både i mindre samlingar och i enstaka, närmast följande hägnadsvallen som en rad av stenar.	Fornlämning
L2025:3160	Kemisk industri	Tjärdal (sojde), ca 12 m i diameter och 1 m hög. Mittgrop ca 3,5 m i diameter och 0,7 m djup. Tjärdalen är överväxt med gräs, mossa och en del sly. En större stubbe i V kanten. Inga spår av någon konstruktion. Rikligt med svart jord i ytan.	Övr. K-lämning
L2025:3161	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 10 x 6 m (Ö-V). Vallar ca 1 m breda och 0,5 höga. Insidan ca 0,3 m högre än omgivande mark. Beväxt med slånbärssnår och björksly. Ingång i V. En stensträng går fram till östra kortsidan.	Fornlämning
L2025:3162	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 15x11 m (SV-NÖ). Vallar 1,5-2 m breda med stora gråstenar. Antydan till skalmur. Vallarnas höjd 0,4-0,7 m. Ingång i båda gavlarna. Det inre i nivå med omgivande mark.	Fornlämning
L2025:3163	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 11x6 m (NÖ-SV). 0,3 m höga vallar och ca 0,8 breda. Insida ca 0,5 m högre än omgivande mark. Otydlig avgränsning i S - ingång? Beväxt med gräs, 2 granar, björksly. Insidan något urgrävd och lägre än omgivande mark.	Fornlämning
L2025:3164	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 12 x 5 m. Vallar ca 1,5 m breda och 0,3-0,4 höga. Insidan ca 0,3 m högre än omgivande mark. Otydlig vall i Ö.	Fornlämning
L2025:3165	Hägnad	Stensträng, ca 220 meter lång (NO–SV), 0,5-0,8 meter bred med varierad stenstorlek mellan 0,3-0,6 meter. Stensträngen ställvis övertorvad och något oregelbunden.	Fornlämning
L2025:3166	Hägnad	Stensträng, ca 110 meter lång, vinklad ca 90° (NO-SV till NV-SO), 0,5-0,8 meter bred och upp till 0,3 meter hög. Till stor del övertorvade 0,2-0,6 meter stora gråstenar.	Fornlämning
L2025:3167	Hägnad	Stensträng, ca 75 meter lång (NV-SO), 0,6-0,8 meter bred och upp till 0,3 meter hög med 0,3-0,6 meter stora gråstenar i lös packning och till delar övertorvad. Utgör sannolikt en åkeravgränsning tillsammans med flera stensträngar/stenvallar i området.	Fornlämning
L2025:3168	Hägnad	Stensträng, ca 4 meter lång (VNV-OSO), 0,5-0,8 meter bred (bredast i öster) och upp till 0,4 meter hög. Mot väster blir strängen mindre väl framträdande och till stor del övertorvad. Knyter i öster an till stensträng. Utgör troligen en åkeravgränsning.	Fornlämning
L2025:3169	Hägnad	Stensträng, ca 90 meter lång (NV-SO), 0,5-0,8 meter bred och upp till 0,3 meter hög. Till stor del övertorvad stenar, 0,3-0,6 meter stora. Slutar i väster vid ett röjningsröse, ca 4 meter i diameter och upp till 0,4 meter högt av 0,2-0,4 meter stora stenar. Stensträngen troligen en åkerbegränsning.	Fornlämning
L2025:3170	Hägnad	Stensträng, ca 26 meter lång (troligen fortsätter den längre mot öster), 0,5-0,8 meter bred och upp till 0,2 meter hög. Övertorvad fyllning av gråstenar, uppskattad stenstorlek 0,3-0,5 meter. Utgör troligen en åkeravgränsning.	Fornlämning
L2025:3171	Hägnad	Stensträng/åkervall, ca 35 meter lång (NV-SO), upp till 0,7 meter bred och 0,3 meter hög. Närmast enkelradig stenrad av 0,2-0,4 meter stora gråstenar, ställvis gles stenrad. Utgör av allt att döma en åkervall. Flera röjningsrösen finns såväl norr om som söder om stensträngen, varierande i storlek mellan 4-10 meter och i höjd 0,3-0,6 meter.	Fornlämning
L2025:3172	Hägnad	Stensträng, ca 30 meter lång (NV–SO), 0,5 meter bred och upp till 0,2 meter hög. Består närmast av en enkelradig stenrad av 0,2–0,4 meter stora gråstenar, till stor del övertorvade.	Fornlämning
L2025:3188	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 35 x 15 meter stor (N-S). Husgrunden finns noterad i laga skifteskartan från slutet av 1800-talet som "kämpgrav". Idag bortodlad.	Ingen bedömning
L2025:3190	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 22x13 meter stor (N-S). Bortodlad mellan 1874 och 1940. Registrerad i laga skiftet som "kämpgrav".	Ingen bedömning

Registrerade nya och reviderade tidigare fornlämningar. *Projekt Nya fornlämningar*			
Fornl.nr	**Typ**	**Beskrivning**	**Bedömning**
L2025:3191	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 21x10 meter stor (Ö-V). Registrerad i laga skiftet, bortodlad mellan 1874 och 1940.	Ingen bedömning
L2025:3195	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund med vallformig begränsning, ca 30x15 meter stor (N-S) och med 2-2,5 meter breda vallar som är 0,4-0,5 meter höga. Enstaka stenar synliga längs den östra långsidan och i dess södra del, i övrigt är vallarna helt övertäckta och utan synbara spår av själva grundmuren. Kortsidorna något diffusa. Ingång möjligen i söder. Ligger i nivå med omgivande mark.	Fornlämning
L2025:3196	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 17x10 meter med diffusa vallar, ca 2 meter breda och upp till 0,4 meter höga. Sten synlig i markytan endast längs den södra långsidan. Något oklar storlek.	Fornlämning
L2025:3197	Brunn/kallkälla	Brya, ca 6x4 meter stor (Ö-V) och upp till 1,2 meter djup med skarpa kanter.Ej vatten.	Övr. K-lämning
L2025:3198	Fossil åker	Fossil åker, ca 90x25 meter stor bestående av 2-3 långsmala tegar avgränsade av övertorvade stenvallar, ca 0,7-1,0 meter breda med enstaka stenar synliga i markytan, 0,2-0,4 meter stora. Tegarna är ca 10 meter breda och upp mot 90 meter långa i N-S riktning.	Fornlämning
L2025:3206	Fossil åker	Fossil åker, ca 60x50 meter stor (V-Ö) i form av en plan yta avgränsad av en svag terrass runtom. Centralt finns ett röjningsröse, ca 2 meter i diameter och 0,2 meter högt av 0,1-0,3 meter stora stenar. På röjningsröset växer en mycket stor ek, troligen 4-500 år gammal.	Fornlämning
L2025:3225	Färdväg	Hålväg, ca 185 m lång, 2 meter bred och tydligt skålformad med ett djup mellan 0,2-0,4 meter. Utgör en äldre sträckning av den befintliga skogsvägen. Knyter an till gravar och gravfält.	Fornlämning
L2025:3226	Stensättning	Stensättning, närmast rund, ca 6 meter i diameter och 0,3 meter hög. Övertorvad fyllning av 0,3-0,4 meter stora stenar. Enstaka stenar synliga i ytan.	Fornlämning
L2025:3227	Stensättning	Stensättning, närmast rund, 2 meter i diameter och 0,2 meter hög, flack profil och helt övertorvad stenpackning.	Fornlämning
L2025:3228	Stensättning	Stensättning, närmast rund, ca 4 meter i diameter och upp till 0,4 meter hög. Till del övertorvad fyllning av 0,3-0,5 meter stora gråstenar. Mittgrop, ca 1,5 meter i diameter och 0,2 meter djup.	Fornlämning
L2025:3452	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund ca 18x10 meter stor med 1,5 meter breda vallar upp till 0,4 meter höga med en del synliga stenar i vallarna, 0,3-0,5 meter stora. Ingång i öster ca 1,5 meter bred. Bottenplanet ca 0,1-0,2 meter lägre än omgivningen. Helt överväxt med hassel.	Fornlämning
L2025:3453	Stensättning	Stensättning ca 6 m i diameter. 0,5 meter hög med fyllning av 0,3-0,5 m stora stenar. Mittgrop ca 1,5 meter stor och 0,3 meter djup. Beväxt med två mindre lövträd. Något omrörd.	Fornlämning
L2025:3457	Fossil åker	Fossil åker, ca 80x25 meter stor (Ö-V) bestående av en tämligen plan yta i det närmaste helt stenfri. I öster avgränsas åkern av en markant stenvall, ca 18 meter lång och upp till 3 meter bred av 0,2-0,5 meter stora gråstenar. Södra sidan avgränsas av en tydlig terrass mot dett lägre, fuktigt område i söder, stenskodd med en rad av 0,3-0,5 meter stora gråstenar, till del synliga i markytan. Längs norra långsidan ligger 6 röjningsrösen, 2-3 meter stora av 0,2-0,6 meter stora gråstenar.	Fornlämning
L2025:3459	Hägnad	Hägnadsvall/stensträng, ca 80 meter lång, upp till 1,5 meter bred och 0,5 meter hög. Består av en vall av 0,2-0,6 stora stenar med enstaka större. Kraftigast i södra delen i anslutning till husgrunden. Slutar i norr i ett närmast fuktigt område.	Fornlämning
L2025:3463	Hägnad	Stensträng (åkeravgränsning) i form av en stensatt terrasskant som sluttar mot öster, ca 35 meter lång (N-S), upp till 1 meter bred med en del sten i ytan 0,3-0,5 meter stora.	Fornlämning
L2025:3470	Fossil åker	Fossil åker, 118x92 meter stor (N-S) bestående av 7 tegar, 6 är blockformade och som regel ca 35-45 meter i sida, en är rektangulär. Tegarna är omgivna av grunda diken.	Övr. K-lämning
L2025:3472	Brott/täkt	Stenbrott, ca 40x11 meter stort (N-S) upp till 0,8 mete djupt fyllt med uppbruten sten	Övr. K-lämning
L2025:3487	Husgrund, historisk tid	Husgrund, ca 32x13 meter stor i form av kraftigt raserade väggar av 3-4 meter breda stenvallar, upp till 0,8 meter höga helt av kalkstenar. I det nordöstra hörnet är rest av uppbyggd mur på en sträcka av ca 2 meter till en höjd av 1,3 meter och 0,6 meter bred av staplade kalkstenar. Inga synliga spår av eldstad.	Övr. K-lämning

Registrerade nya och reviderade tidigare fornlämningar. *Projekt Nya fornlämningar*			
Fornl.nr	**Typ**	**Beskrivning**	**Bedömning**
L2025:3498	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 20x10 m (V-Ö) med 2,5 m breda vallar. Synliga stenar i vallarna varierar i storlek 0,15-0,55 m. Vallarnas höjd ca 0,5 m. Husets insida bitvis något lägre än omgivande mark men generellt är insidan något högre. Ingång i husets Ö del, men eventuellt också i V. Där växer ett större träd som sannolikt flyttat på stenar vilket gör att det är svårt att avgöra. Vallarna är beväxta med mossa och gräs och övrig växtlighet utgörs av hassel, andra lövträd.	Fornlämning
L2025:3501	Fossil åker	Fossil åker, ca 60x50 meter stor (N-S). En plan yta omgiven av svaga åkervallar, ca 1-1,5 meter breda och 0,1-0,2 meter höga innehållande en del sten 0,2-0,5 meter stora, till största delen övertorvade.	Fornlämning
L2025:3506	Röjningsröse	Röjningsröse, ca 2 meter i diameter och upp till 0,5 meter högt av 0,2-0,5 meter stora gråstenar. Övertorvat och beväxt med hassel och en del sly.	Övr. K-lämning
L2025:3518	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund 17x11 meter stor (N-S) med 1,5-2 meter breda och 0,4 meter höga vallar. Tydliga stenpackningar i vallarna om än till stor del övertorvade. Långsidan på västra sidan är kraftigast och sluttar ner mot ett lägre område. Den södra delen delvis bortodlad. Ingång har troligen varit i söder. Huset ligger på en svag höjd i husets riktning. Golvnivån något högre än omgivningen. Beväxt med ett flertal lövträd och mycket hassel.	Fornlämning
L2025:3519	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 20x10 m (N-S). Vallarnas bredd uppgår till 2,5-3 m och höjden ca 0,4 m. Synliga stenar i vallarna varierar i storlek 0,15-0,55 m. Vallarnas höjd ca 0,5 m. Husets insida bra 0,3 m högre än omgivande mark. Från vallarnas sidor sluttar marken svagt utåt sidorna. I vallarna finns två stora stenblock men varierar generellt mellan 0,2-0,5 m. Ingången är förmodligen i husets S del. En del stenmaterial har försvunnit från husets norra del. Vallarna är beväxta med gräs och mossa och övrig växtlighet utgörs av hassel, andra lövträd.	Fornlämning
L2025:3520	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 20x10 m (V-Ö). Ligger ca 5 m V om husgrund 1. Den norra vallen är mycket kraftig, upp till 3 m bred och 0,6 m hög. Stenmaterialet på N långsidan och gavlar 0,2-0,7 m. Den södra vallen kan följas men är svåravgränsad och otydlig. Höjden på den södra vallen uppgår endast till ca 0,1 m. Marken på samtliga sidor sluttar utåt, vilket gör att husets insida ligger ca 0,3 m högre än omgivande mark. Beväxt med hassel och lövsly.	Fornlämning
L2025:3521	Röjningsröse	Röjningsröse, ca 2 meter i diameter och 0,3 meter högt med till stor del övertorvad fyllning av 0,2-0,4 meter stora gråstenar. I området norr och nordväst om röset finns en diffus stenrad av 0,2-0,5 meter stora gråstenar som möjligen utgör en åkerbegränsning.	Övr. K-lämning
L2025:3523	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 35x15 m (V-Ö). Vallarna är överväxta av gräs, men synliga stenar är i storlekarna 0,2-0,7 m. Vallarnas bredd är ca 2 m och höjd ca 0,4 m. Även några stora stenblock i vallarna. Det kan ha varit ingångar i båda gavlarna men tydligast är ingången i den Ö delen. Marken på samtliga sidor sluttar svagt utåt, vilket gör att husets insida ligger något högre än omgivande mark.	Fornlämning
L2025:3524	Röjningsröse	Odlingsröse, ca 8x6 m (N-S). Beläget på kanten av svagt krön med lägre liggande mark åt V, N och Ö. Stenmaterialet består i huvudsak av gråstenar men med inslag av kalksten. Storlekar 0,1-0,65 m. Omgivande mark åt V är plan och närmast stenfri och bör tidigare varit odlad. Odlingsröset är beväxt med gräs, ormbunkar och kantas av ett par små lövträd.	Övr. K-lämning
L2025:3525	Stensättning	Stensättning (?), rund och ca 3 m i diameter. Insidan något välvd. Anläggningen kantas av gråstenar ca 0,3-0,4 m storlek. Stenpackningen innanför kanten är mer varierad i storlek (0,15-0,3 m) och möjligen inte heltäckande (omgrävd?).	Övr. K-lämning
L2025:3526	Stensättning	Stensättning, ca 4,5 m i diameter och 0,4 m hög. Stenpackning av gråstenar 0,25-0,4 m och med ett flertal större stenar ca 0,6-0,7 m i kanten. Anläggningen ligger på en svag höjd ca 50 m NO om husgrund och stensättning. Anläggningen har en mittgrop, ca 0,5 m i diameter och ca 0,2 m djup. Beväxt med gräs.	Fornlämning
L2025:3553	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund 24x10 meter stor (VNV-OSO) med 1,5 -2 meter breda vallar, 0,3-0,5 meter höga. Övertorvade med stenar synliga i ytan 0,3-0,6 m stora. Det inre i linje med den omgivande terrängen. Marken utanför husgrunden sluttar mot norr. Ingång möjligen i båda gavlarna. Överväxt med hasselbuskar och ett tiotal lövträd och en gran. Landskapet bär prägel av gammalt änge.	Fornlämning
L2025:3555	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 14x9 meter stor (VNV-OSO) med vallar ca 1,5 meter breda 0,4-0,5 meter höga med till stor del övermossade stenar, 0,4-0,7 meter stora. Ingång troligen i väster. Husgrunden ligger på en svag platå och marken utanför sluttar kraftigt mot öster och norr. Beväxt med ett tiotal mindre lövträd.	Fornlämning
L2025:3557	Fossil åker	Fossil åker, ca 75x40 meter stort (NO-SV). En oregelbunden, plan yta som avgränsas av en tydlig terrass i öster, norr och nordväst mot lägre liggande marker. Terrassen är ca 2 meter bred och ca 0,2-0,3 meter hög. Det finns förmodligen mer odlingsytor i närområdet men den täta vegetationen gör det omöjligt att se.	Fornlämning

Registrerade nya och reviderade tidigare fornlämningar. *Projekt Nya fornlämningar*			
Fornl.nr	**Typ**	**Beskrivning**	**Bedömning**
L2025:3744	Röse	Röse, 15 meter i diameter och 1 meter högt. Packning av 0,2-0,6 meter stora stenar. Mittgrop 2 meter i diameter och 0,6 meter djup. Tydlig kantkedja av 0,4-0,5 meter stora gråstenar. Tydligast i sydväst. Möjlig sydsten 0,8 meter stor. I norra kanten av mittgropen ett par större stenblock (0,8-0,9 meter stora) varav en står på högkant, möjligen indikerande en inre konstruktion/ram av större block. Beväxt med enar och små granar.	Fornlämning
L2025:3746	Stensättning	Stensättning, rund, ca 6 meter i diameter och upp till 0,3 meter hög. Övertorvad med endast enstaka stenar synliga i markytan.	Fornlämning
L2025:3747	Stensättning	Stensättning, rund, ca 6 meter i diameter och 0,3 meter hög. Något diffus. Helt övertorvad med enstaka stenar synliga i ytan.	Fornlämning
L2025:3750	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, 24x8 meter stor, 0,3 meter hög. Antydan till skalmur längs västra långsidan i form av en prydlig yttre kant av skalmuren av 0,4-0,6 meter stora stenar i ett lager. Låg grundmur. Östra långsidan saknas, bortplockad. Den södra delen av husgrunden överlagrad med röjningssten, av 0,2-0,5 meter stora stenar. Möjlig ingång i söder. Strax söder om husgrunden finns rester av en skalmur, ca 5 meter lång och 1 meter bred av 0,3-0,5 meter stora gråstenar. Möjligen rest av en äldre husgrund. Beväxt med hasselbuskar och lövträd.	Fornlämning
L2025:3753	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund 10x6-8 meter stor ONO- VSV. Oregelbunden. Omrörd och delvis bortplockad troligen i samband med odling. Antydan till långsidor med 0,3-0,5 meter stora gråstenar. Tydlig höjd i landskapet. Överväxt med hassel och en stor ek i östra kanten.	Fornlämning
L2025:3754	Hägnadssystem	Stensträngssystem, ca 540 metet långt bestående av x strängar ca 0,6-1 meter breda och upp till 0,4 meter höga, till stor del övertorvade och överväxta av hasselbuskar. Stensträngarna utgör avgränsningar av åkerytor.	Fornlämning
L2025:3761	Brunn/kallkälla	Brya, ca 7 meter i diameter, närmast rund, ca 0,6 meter djup. Ej vattenhållande. Antydan till stenskoning i östra kanten i form av ett antal stenar, 0,4-0,5 meter stora.	Övr. K-lämning
L2025:3762	Brunn/kallkälla	Brya, ca 6 meter i diameter, 0,6 meter djup. Ej vattenhållande.	Övr. K-lämning
L2025:3763	Brunn/kallkälla	Brya, oregelbunden, ca 50 x 12 meter stor. Utgörs av en närmast rund anläggning ca 11 meter i diameter och 0,4 meter djup, från vilken det går en "ränna" i östlig riktning ca 5 meter bred. Den centrala bryan omges av en markant stenvall 0,8 meter bred av 0,3-0,5 meter stora gråstenar i söder och öster. På båda sidor av rännan mot öster finns en låg stenpackning, till stor del övertorvad. I kanterna finns en del sten synliga, 0,3-0,4 meter stora. "Rännan" kan möjligen vara en stenlagd väg fram till bryan. Har möjligen en fortsättning på östra sidan om ägogränsen men går inte att följa på grund av tät vegetation	Övr. K-lämning
L2025:4192	Brunn/kallkälla	Brya, ca 7x9 meter stor (NO-SV) och upp till 0,8 meter djup, vattenhållande. Längs kanterna finns tydlig packning av sten i form av 0,3-0,8 meter stora gråstenar. Kanterna kraftigt överväxta med lövträd och buskar.	Övr. K-lämning
L2025:4193	Stensättning	Stensättning, närmast rund, ca 6-7 meter i diameter och upp till 0,4 meter hög. I hög grad övertorvad fyllning av 0,3-0,5 meter stora stenar.	Fornlämning
L2025:4194	Hägnadssystem	Stensträngssystem bestående av en yttre stensträng som inringar ett ca 200 x 180 meter stort område (NO-SV) och innanför denna 4 kortare stensträngar, mellan ca 30 och 80 meter långa (NO-SV och V-Ö). Stensträngarna varierar i bredd och höjd mellan 1-2 meter breda och upp till 0,4 meter höga. Större delen av strängarna har en övertorvad fyllning av 0,2-0,5 meter stora gråstenar. Inom området, framför allt i den centrala delen i anslutning till stensträngarna finns ett tiotal röjningsrösen varierande i storlek mellan 2 och 4 meter och 0,2-0,5 meter höga med fyllning av 0,3-0,6 meter stora gråstenar, till större delen övertorvade. Den yttre och runtomgående stensträngen (stenvallen) inringar ett område som bör tolkas som odlingsmark till större delen.	Fornlämning
L2025:4195	Röjningsröse	Röjningsröse, ca 3 meter i diameter och upp till 0,4 meter högt. Övertorvad fyllning av 0,3-0,5 meter stora gråstenar.	Övr. K-lämning
L2025:4196	Hägnadssystem	Hägnadssystem, bestående av ca 18 stensträngar om en total längd av ca 950 meter. Stensträngarna/stenvallarna är 1,5-2,5 meter breda och upp till 0,6 meter höga där den övre delen utgörs av torv. Den mest markanta delen utgörs av den södra och östra yttre vallen. Vallarna inom området är mindre framträdande. Stensträngarna är i det närmaste helt övertorvade av ett tjockt lager torv och mossa med enstaka synliga stenar, 0,3-0,6 meter stora gråstenar. Stensträngarna utgör avgränsningar till ett dussintal åkerytor. Några synliga belägga för åkerytorna i sig finns dock inte beroende på att en täta vegetationen gör det helt omöjligt att detaljstudera landskapet.	Fornlämning
L2025:4197	Röjningsröse	Röjningsröse, ca 2 meter stort, oregelbundet, ca 0,3 meter högt med övertorvade stenar. I markytan är synligt ett antal 0,5-0,6 meter stora gråstenar. Diffus avgränsning.	Övr. K-lämning

Registrerade nya och reviderade tidigare fornlämningar. *Projekt Nya fornlämningar*			
Fornl.nr	**Typ**	**Beskrivning**	**Bedömning**
L2025:4222	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, vallformig, 19 x 10 meter stor (Ö-V) med ca 2 meter breda och upp till 0,6 meter höga murar, kraftigt övertorvade med enstaka stenar synliga i ytan, 0,4-0,6 meter stora. Ingång troligen i öster. Husgrunden ligger på en svag platå med tydligt lägre mark söder om. Ca 20 meter öster om husgrunden finns en sannolik åkeryta omgiven av diffusa vallar innehållande en del sten. Åkerytan uppskattas till ca 60 x 30 meter stor (N-S).	Fornlämning
L2025:4223	Färdväg	Vägbank (stenlagd väg över låglänt mark), ca 68 meter lång (ONO-VSV), 3 meter bred och 0,2 meter hög. Vägbanken består av en tät stenpackning avgränsad på båda sidor av större sten. Den är tydligast i den centrala delen för att mot öster mer eller mindre försvinna i den täta vegetationen. Har sannolikt en längre utsträckning mot öster.	Fornlämning
L2025:4224	Husgrund, förhistorisk/medeltida	Husgrund, ca 20 x 10 meter stor (Ö-V) med i det närmaste helt övertorvade stenvallar, uppskattade till ca 1,5 meter breda och upp till 0,6 meter höga. Ingång möjligen i väster. Enstaka stenar synliga i murarna, 0,4-0,5 meter stora. Husgrunden ligger något över det omgivande landskapet.	Fornlämning
L2025:4225	Hägnadssystem	Stensträngar, i form av två delar vilka knyter an till varandra. Sammanlagd längd ca 290 meter. I söder är riktningen NO-SV för att i öster vinkla mot norr. De är kraftigt överväxta och övertorvade och är ca 1-1,5 meter breda och upp till 0,6 meter höga med enstaka stenar synliga, 0,4-0,6 meter stora gråstenar.	Fornlämning
L2025:4226	Röse	Röse, rest av, ca 10 x 5 meter (Ö-V) längs norra kanten av skiftesväg bestående av utspridda 0,4-0,6 meter stora gråstenar. Anläggningen ligger på en svag höjdrygg i nordsydlig riktning. Laga skiftesvägen är utlagd rakt över röset vilket gör att endast ytterkanten i norr synes finnas kvar.	Fornlämning
L2025:4227	Stensättning	Stensättning, ca 7 meter i diameter och upp till 0,6 meter hög med enstaka stenar synliga i kanterna, 0,3-0,5 meter stora. Kraftigt övertorvad	Fornlämning
L2025:4228	Stensättning	Stensättning, ca 8 meter i diameter och upp till 0,6 meter hög med enstaka stenar (0,4-0,5 meter stora) synliga i markytan, främst längs kanterna. Kraftigt övertorvad.	Fornlämning
L2025:4229	Kemisk industri	Tjärdal, ca 8 meter i diameter och 0,6 meter hög, tydligt rundad och med sannolik avtappningsöppning i söder. I mitten en trattformad fördjupning ca 3 meter i diameter och 0,5 meter djup. Kraftigt överväxt.	Övr. K-lämning
L2025:4278	Område med fossil åkermark	Område med fossil åkermark, ca 280 x 50-90 meter stort (NNO-SSV) bestående av 4 större åkerytor öster om nordsydgående hålväg (L1976:4027) och två mindre ytor väster om densamma. Åkerytorna är tämligen stenfria och plana samt avgränsas av kraftiga stenvallar ca 1,5-3 meter breda och upp till 0,4 meter höga av oregelbunden packning av 0,2-0,6 meter stora gråstenar. Vallarna är i hög grad övertorvade och framträder som en tydlig höjdsträckning med torvkappa. Inom området och även i kanten av det fossila åkerområdet finns ca 10 röjningsrösen vilka varierar i storlek från 2 till 8 meter. De är i hög grad övertorvade med en del sten synlig, 0,3-0,5 meter stora. Ett par av dem i norr är gravlika men det tjocka torvtäcket gör det vanskligt att avgöra typ.	Fornlämning
L2025:4279	Stensättning	Stensättning, ca 7 meter i diameter och upp till 0,6 meter hög, kraftigt övertorvad där enstaka stenar syns såväl längs kanten som i mitten, ca 0,3-0,5 meter stora.	Fornlämning
L2025:4280	Stensättning	Stensättning, närmast rund, ca 8 meter i diameter och upp till 0,6 meter hög, kraftigt övertorvad med enstaka stenar synliga, 0,3-0,5 meter stora.	Fornlämning
L2025:4281	Stensättning	Stensättning (?), ca 8 meter i diameter, ca 0,6 meter hög, något oregelbunden och helt övertorvad.Någon enstaka sten kan noteras under torven.	Fornlämning
L2025:4282	Röse	Röse, ca 10 meter i diameter och 1,2 meter högt. Övertorvad fyllning med enstaka 0,3-0,5 meter stora stenar gråstenar synliga i markytan. Mittgrop, ca 4 meter i diameter och 0,8 meter djup. Krönläge på strandvall. Beväxt med ett tiotal mindre granar. En större gran har stått mitt i graven, nu omkullfallen.	Fornlämning
L2025:4300	Kolningsanläggning	Kolningsgrop, ca 6 meter i diameter och upp till 1,5 meter djup. Kantvall ca 1 meter bred och 0,5 meter hög. Helt överväxt med kraftigt gräs. Ca 12 meter österut finns en möjlig kolbotten, ca 7 meter i diameter och 0,5 meter djup med svag kantvall.	Fornlämning
L2025:4301	Kolningsanläggning?	Kolningsgrop (?), ca 4 meter i diameter. Synlig i laserkartan, ej besökt i fält.	Ej bestämd
L2025:784	Område med fossil åkermark	Område med fossil åkermark, ca 440 x 190 m stort (NV-SÖ), bestående av 8 eller fler otydliga och diffusa åkerytor. Åkerytorna är begränsade av åkervallar, ca 30-100 m i längd där flera vallar samtidigt utgör hägnader från äldre tid (före 1700).	Fornlämning
L2025:787	Område med fossil åkermark	Område med fossil åkermark, ca 330 x 240 m stort (NÖ-SV), bestående av ca 10 eller fler åkerytor av fyrkantig form. Åkerytorna är begränsade av svaga åkervallar, ca 2-4 meter breda och upp till 0,2 meter höga samt 40-90 m långa. I östra och centrala norra delen finns totalt 6 röjningsrösen, 2-4 meter i diameter och upp till 0,5 meter höga.	Fornlämning

Registrerade nya och reviderade tidigare fornlämningar. *Projekt Nya fornlämningar*			
Fornl.nr	**Typ**	**Beskrivning**	**Bedömning**
L2025:4316	Husgrund, förhisto-risk/medeltida	Husgrund, 19 x 9 meter stor (N-S). Vallarna är mest tydliga längs långsidorna och är ca 1,5 meter breda och upp till 0,4 meter höga av 0,3-0,5 meter stora gråstenar. Antydan till skal-mur, drygt 1 meter bred, längs den östra långsidan. Det inre något lägre än terrängen på östra sidan, i nivå med västra sidan. Ingång troligen i södra kortsidan. Beväxt med två ekar på vallarna och av 6 tallar.	Fornlämning
L2025:4317	Husgrund, förhisto-risk/medeltida	Husgrund med vallformig avgränsning, ca 26 x 13 meter stor (N-S) med ca 1,5 meter breda vallar och upp till 0,3 meter höga. Mest framträdande längs den västra långsidan. Den östra långsidan mindre tydlig. Vallarna består av 0,3-0,6 meter stora gråstenar, till stor del över-torvade. Inga spår av den södra kortsidan. Norra kortsidan svagt framträdande. Det inre är något lägre än omgivande landskap. Beväxt på murarna med hassel och flera björkar.	Fornlämning
L20255410	Vallanläggning	Vallanläggning, rund, ca 30 meter i diameter bestående av en ca 2-3 meter bred och upp till 0,3 meter hög vall med sten och jord omgivande en plan yta utan synbarliga spår av läm-ningar. Belägen på krönet av en grusås.	Fornlämning